

Doc. dr net. Ametyst (Faradobus) Prof. UH

Uniwersytet Białeński - Wydział Historii Powszechnej Mikroświata

Ile waży zasłużony Białeńczyk?

System orderów i odznaczeń w Republice Białeńskiej

Artykuł powstał w ramach projektu naukowego „Wątki białeńskie w falerystyce”, realizowanego na Wydziale Historii Powszechnej Mikroświata Uniwersytetu Białeńskiego. Jego zasadniczym celem jest omówienie powstania, ewolucji i współczesnego kształtu białeńskiego systemu orderów i odznaczeń państwowych.

Megalomania, tytułomania i medalomania - są o nieodłączne elementy mikronacyjnego życia, gdzie kariery są co do zasady szybkie, burzliwe i gwałtowne. Mikronauci tworzą swoje dziedzictwo nie tylko dla własnej i cudzej satysfakcji, ale też dla osiągnięcia tego, co najprawdopodobniej nie byłoby im dane w świecie realnym. Wystarczy tutaj przywołać słowa, jakie padły w materiale telewizyjnej „Kroniki Krakowskiej” z 2007 roku, poświęconym polskim państwom wirtualnym: *Marzysz aby być baronem albo hrabią? Marzenia się spełniają, chociaż głównie w świecie wirtualnym*¹.

Dominacja na Polinie różnych form monarchii sprawiła, że przez lata to właśnie tytuły szlacheckie i arystokratyczne zdominowały rynek nagród państwowych na drugim miejscu pozostawiając ordery i odznaczenia. Te z kolei są bardzo często ustanawiane, znoszone, reformowane i zastępowane nowymi. Dzieje się tak z prostej przyczyny: stosunkowo szybko jeden obywatel jest w stanie zdobyć niemal wszystkie ordery i odznaczenia danego państwa.

W przypadku naszej v-ojczyzny, Bialenii, mamy do czynienia z sytuacją nieco odmienną: jesteśmy państwem republikańskim, co samo w sobie stanowi w świecie wirtualnych państw pewien ewenement. Ordery i odznaczenia od początku cieszyły się wśród naszych obywateli prestiżem. Co prawda w międzyczasie powstał w Bialenii system tytułów szlacheckich, ale będę w tym miejscu rozwodził się na temat przyczyn tego stanu rzeczy: omówiłem je na łamach osobnej pracy, która spotkała się ze stosunkowo dużym zainteresowaniem². W niniejszym artykule omówię pokrótce historię, ewolucję i charakter systemu orderowego Republiki starając się wskazać na przyczyny co bardziej istotnych zmian. Zrezygnowałem natomiast z wysnuwania szerszych i bardziej rozbudowanych wniosków na temat polityki orderowej poszczególnych

---

¹ [<https://www.youtube.com/watch?v=S-mAXhWWtFI>], dostęp: 25.12.2019.

² A. Faradobus, *Różni pośród równych. System tytułów szlacheckich w Republice Białeńskiej*, [<http://spolecznosc.bialenia.org.pl/showthread.php?tid=425&highlight=R%C3%B3%C5%BCni+po%C5%9B%C3%B3d+r%C3%B3wnych>], dostęp: 25.12.2019.

przywódców państwa, co w przyszłości być może stanie się przedmiotem osobnego opracowania.

Rekonstrukcja początków białeńskich odznaczeń jest bardzo trudna. Dzieje się tak z powodu braku dostępu do większej części dziedzictwa z czasów Powstania Marcowego i Dżamahiriji Narodów. Zachował się jednak w państwowych archiwach dokument, który jest reliktem tamtego czasu i zarazem naświetla początki jednego z najbardziej charakterystycznych i prestiżowych wyróżnień w Białeni. Mowa o *Uchwale Narodów o Bohaterach Zjednoczonej Dżamahiriji Narodów* z 24 kwietnia 2014 roku³. Na jej podstawie tytuł Bohatera Dżamahiriji nadano dwunastu osobom, podzielonym na trzy kategorie:

1. Powstańcy Marcowi (Muammar Jan de Kaniewski, Andrzej Swarzewski, Akrypa Jasiński, Piter Jasiński),
2. Bohaterowie Narodu Teutońskiego (Cesarz Jakob, Król Michael von Liechtenstein, Hrabia Teutończyków Wojciech Hergemon, Hrabia Teutończyków Aleksander Euskadi, Hrabina Teutończyków Natalia von Liechtenstein-Hergemon),
3. Bohaterowie Narodu Sarmackiego (Książęta-Seniorzy: Piotr Mikołaj i Michał Feliks oraz diuk Łukasz Nowicki).

Mimo tego, iż uchwała nie mówiła wprost o ustanowieniu nowego odznaczenia, związanego z posiadaniem tytułu Bohatera, dosyć łatwo jest zbudować analogię z podobnymi wyróżnieniami istniejącymi w krajach demokracji ludowej i w państwach postradzieckich. Mam na myśli tytuły: Bohatera Związku Radzieckiego (ustanowiony w 1934 roku)⁴ i wzorowane na nim godności m.in. Matki-Bohaterki, Miasta-Bohatera, Bohatera Mongolskiej Republiki Ludowej (1941), Narodowego Bohatera Jugosławii (1943), Bohatera Albanii (1945), Bohatera Ludowej Republiki Bułgarii (1948), Bohatera Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej (1950), Bohatera Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej (1955), Bohatera Niemieckiej Republiki Demokratycznej (1975), a także będące spadkobiercami Bohatera ZSRR tytuły Bohaterów Federacji Rosyjskiej

---

³ *Uchwała Narodów o Bohaterach Zjednoczonej Dżamahiriji Narodów z dnia 24 kwietnia 2012 roku*, [https://bialenia.sarmacja.org/spolecznosc/thread-2213-post-83247.html#pid83247], dostęp: 25.12.2019.

⁴ *К 80-летию звания Герой Советского Союза*, [encyclopedia.mil.ru/encyclopedia/history/more.htm?id=11917775@cmsArticle], dostęp: 25.12.2019.

(1992), Białorusi (1995), Ukrainy (1998) albo tytuł Narodowego Bohatera Kazachstanu (1993)⁵. Wszystkie one cieszą się bardzo wysokim prestiżem, mimo iż nie posiadają statusu czy charakteru orderu, a znakiem wyróżniającym odznaczonych jest niewielka gwiazda. Status orderu uzyskał natomiast z czasem białeński wariant tytułu Bohatera. Stało się to w lutym 2016 roku na mocy poprawki do obowiązującej już wówczas od blisko dwóch lat *Ustawy o odznaczeniach cywilnych i wojskowych*, do której włączono wspomnianą powyżej uchwałę tworząc w ten sposób „Order Tytułu Bohatera”⁶. Został on podzielony na cztery kategorie, z których dwie (Bohater Bialenii i Bohater Dżamahirji: Powstaniec Marcowego) mogły być nadal nadawane, a dwie (Bohater Dżamahirji: Narodu Teutońskiego, Bohater Dżamahirji: Narodu Sarmackiego) jedynie uznawane przez władze Republiki.

Największą zmianą było zatem nadawanie tytułu bohatera za bieżące, „pokojowe” zasługi, a nie tylko za działalność powstańczą. Od początku proceder ten był jednak mocno ograniczony: Prezydent Republiki do dziś ma prawo nadać tytuł Bohatera Bialenii tylko jednej osobie rocznie (począwszy od 2010 roku), co w pewien sposób przypomina zasady nadawania realowej Nagrody Nobla. Ma to miejsce w ramach obchodów Święta Władz Konstytucyjnych i wymaga pisemnego uzasadnienia. Dotychczas Bohaterami Bialenii zostali Wicekról Bialenii Shimitsu (2010), kilkukrotny Prezydent Andrzej Swarzewski (2011), Jan Kaniewski (2012), Maciej Kamiński (2013), Marszałek Wielki Ronon Dex (2014), Eddard Noqutern (2015), Hewret von Thron (2016), Ametyst Faradobus (2017) i Antoni K. Burbon-Conti, a więc w sporej mierze byli Prezydenci Republiki. W 2019 roku Święto Władz Konstytucyjnych zostało zniesione, a kolejny Bohater Bialenii nie został dotąd wybrany. Z kolei tytuł Bohatera Dżamahirji – Powstańca Marcowego może zostać nadany w dniu rocznicy Powstania za zasługi z okresu „Dżamahiriji Teutońsko-Sarmackiej vel Zjednoczonej Dżamahiriji Narodów”, jednak w praktyce jest to dziś martwy przepis.

W 2016 roku przemawiając w białeńskim Parlamencie Maciej Kamiński w następujących słowach uzasadniał przyjęte wówczas rozwiązania: „Otóż,

---

⁵ W polskich mikronacjach ustanowiono, w oparciu o wzorzec radziecki, m.in. tytuły Bohatera Zjednoczonego Socjalistycznego Królestwa Hirschbergii i Weerlandu i Bohatera Republiki Ludowej Siedmiogrodu.

⁶ *Ustawa o odznaczeniach cywilnych i wojskowych*, [https://bialenia.sarmacja.org/spolecznosc/thread-2213-post-38471.html#pid38471], dostęp: 25.12.2019.

żeby być uczciwym względem przodków, zostawiam furtkę do przyznawania tego medalu za osiągnięcia z dawnych lat. Co w praktyce ma oznaczać, że np. katechoniczny konduktor uznaje, że Shmitsu był Bohaterem Bialenii w roku 2010, i 17 grudnia 2016 go odznacza. Równocześnie, stwierdza, iż Jakub Orłowski był Bohaterem Bialenii w roku 2012, więc może tego samego 17 grudnia 2016 go odznaczyć.”⁷ Tym sposobem Order Tytułu Bohatera stał się zarówno, tak jak chociażby tytuł Bohatera Związku Radzieckiego, prestiżowym odznaczeniem, jak i symbolicznym, unikalnym łącznikiem pomiędzy współczesną Republiką i jej poprzedniczką – Dżamahiriją Narodów. Od nieoficjalnego pierwowzoru różni go jednak status – tytuł chociażby Bohatera Związku Radzieckiego był formalnie jedynie tytułem honorowym, z którym wiązało się otrzymanie Orderu Lenina. Podobnie tytułowi Bohatera Ukrainy towarzyszy równoczesne przyznanie Orderu Państwa lub Orderu „Złota Gwiazda”. Tytuły Bohatera Federacji Rosyjskiej czy Bohatera Białorusi posiadają również bardzo wysoki status, ale też nie są one orderami. Wersja białeńska jest natomiast sama w sobie orderem podzielonym na cztery równoważne kategorie, co jest rozwiązaniem unikatowym.

Różne warianty insygniów Bohatera Ukrainy

⁷ [<https://bialenia.sarmacja.org/spolecznosc/thread-4124-post-38058.html?highlight=by%C5%82+Bohaterem+Bialenii#pid38058>], dostęp: 25.12.2019.

Przejdźmy do kolejnego ważnego zagadnienia, o którym wspominaliśmy już powyżej. Jest nim kwestia pierwszej *Ustawy o odznaczeniach cywilnych i wojskowych*, która została przyjęta przez Parlament 20 maja 2014 roku. Co charakterystyczne: od początku w białeńskiej praktyce orderowej przyjęto, jak wskazuje sama tytuł ustawy, wyraźny podział na odznaczenia cywilne, nadawane przez Prezydenta Republiki, oraz wojskowe, które nadawać miał Dowódca Sił Zbrojnych. W artykule pierwszym wspomnianej ustawy zaznaczono też, że „Prezydentowi odznaczenia cywilne może nadać Parlament Republiki Białeńskiej, a Prezydent może nadawać odznaczenia wojskowe Dowódcy Sił Zbrojnych.”, co również było rozwiązaniem dosyć ciekawym. Wszystkie ordery i odznaczenia od początku mogły być nadawane „zasłużonym obywatelem Republiki Białeńskiej oraz cudzoziemcom za zasługi dla Republiki Białeńskiej”.

W przypadku orderów wprowadzono zasadę, że będą one nadawane w określone dni, najczęściej z okazji świąt państwowych. Rozwiązanie to również należy uznać za interesujące, ale i wadliwe – zniesienie danego święta pociąga za sobą likwidację „naturalnej” daty powiększenia grona kawalerów danego orderu. Dodatkowo przewidziano możliwość nadawania odznaczeń na wniosek Parlamentu.

W 2014 roku ustanowiono trzy rodzaje wyróżnień: ordery, krzyże oraz medale. Wszystkie za wyjątkiem Krzyża Walecznych oraz dwóch medali wojskowych miały od początku charakter wieloklasowy – jedynym „jednoklasowym” orderem Republiki stał się więc omówiony już przez nas Order Tytułu Bohatera, który i tak dzieli się na kilka równoważnych kategorii. W przypadku orderów poszczególne klasy miały różnorodne nazewnictwo, które omówimy w dalszej części pracy. Krzyże i medale dzielią się zasadniczo na złote, srebrne i brązowe.

W białeńskiej praktyce przyjęto, że otrzymywanie kolejnych klas tego samego orderu następuje, tak jak w tradycji brytyjskiej, na zasadzie „awansu” – kawaler krzyża oficerskiego po otrzymaniu krzyża komandorskiego jest uznawany jedynie za kawalera tego drugiego i w związku z tym nie może mu być później nadana niższa klasa. Sprawa ta

stała się zresztą przedmiotem dyskusji w okresie sprawowania przez autora niniejszego tekstu funkcji Prezydenta Republiki⁸.

Konstanty Rokossowski po otrzymaniu Orderu Budowniczych Polski Ludowej

Zauważyliśmy już, że niektóre białeńskie ordery i odznaczenia mają swój mniej lub bardziej oczywisty pierwowzór w świecie realnym. Tak ma się sprawa w przypadku najważniejszego orderu cywilnego Republiki - Orderu Budowniczych Republiki, nadawany „15 listopada, Święto Pracy 1 maja oraz w innych nadzwyczajnych okolicznościach”. Naturalnie nasuwającym się skojarzeniem jest Order Budowniczych Polski Ludowej. Za pewien paradoks możemy uznać fakt, że w 1949 roku ustanowiono go jako polski, nie do końca oczywisty odpowiednik tytułów bohatera, jakie nadawano w innych krajach socjalistycznych - był to wariant pośredni pomiędzy radzieckim wynalazkiem, a zniesionym Orderem Orła Białego.

W przeciwieństwie do pierwowzoru Order Budowniczych Republiki jest orderem pięcioklasowym i pod tym względem powtarza popularny model zapoczątkowany przez francuski Order Legii Honorowej, a w Polsce wykorzystany na przykład przy ustanawianiu Orderu Odrodzenia Polski. Zamiast stopnia Wielkiego Oficera mamy jednak Krzyż Wielki, a najwyższą klasą białeńskiego orderu jest Krzyż Wielki z Wieńcem Laurowym. W grudniu 2017 roku dodano szóstą klasę: Krzyż Wielki z

---

⁸ Autor zaproponował wówczas nowelizację obowiązującej ówczesnie ustawy tak, aby można było posiadać jeden order w kilku klasach, ale projekt upadł.

Wieńcem Laurowym i Naszyjnikiem. Wojskowym odpowiednikiem Orderu Budowniczych Bialenii jest równy mu rangą Order Niepodległości, stworzony według tego samego schematu z tą różnicą, że najwyższą klasą stał się Krzyż Wielki z Mieczami (od grudnia 2017: Krzyż Wielki z Mieczami i Naszyjnikiem). Postanowiono nadawać go „w Święto Powstania Marcowego 21 marca, w Święto Władzy Konstytucyjnych 17 grudnia oraz w innych nadzwyczajnych okolicznościach”.

Bardzo charakterystycznym i prestiżowym orderem cywilnym jest Order Patrona Republiki Bialeńskiej, ustanowiony na cześć osoby Pułkownika Muammara Kaddafiego i nadawany 1 września (Święto Ludu i Patrona, rocznica rewolucji libijskiej) oraz w rocznicę Powstania Marcowego (21 marca) „osobom szczególnie zasłużonym dla krzewienia idei republikanizmu, rządów ludu oraz społecznych idei Muammara Kaddafiego”. Order Patrona posiada trzy klasy, w kolejności od najniższej: Komandorię, Odznakę i Zieloną Wstęgę⁹. Warto pamiętać, że pierwotnie najniższą klasą była Odznaka – kolejność została zmieniona na podstawie poprawki z 29 listopada 2016 roku. Z kolei pod koniec 2017 roku liczbę klas rozszerzono do pięciu dodając Wielką Wstęgę Orderu oraz Wielką Wstęgę Orderu z Wieńcem Laurowym.

Muammar Kaddafi - Patron Repubiki Bialeńskiej

---

⁹ Interesującym jest, że w bialeńskiej tradycji orderowej na poziomie językowym występuje rozróżnienie na „Krzyż Komandorski” (Orderu Budowniczych Republiki oraz Orderu Niepodległości) oraz „Komandorię”, jako klasę Orderu Patrona.

Równie ciekawym i związanym z białeńską tradycją polityczną orderem jest Order Powstania Marcowego, nadawany wyłącznie w dniu rocznicy zrywu. Dzieli się on na trzy klasy: Krzyż Srebrny, Krzyż Złoty i Krzyż Wielki¹⁰. Jest przyznawany „bohaterom oraz sojusznikom Powstania Marcowego, a także osobom propagującym jego idee”.

Wyraźny odpowiednik w świecie realnym posiada także Białeński Krzyż Zasługi – odznaczenie nadawane dosyć powszechnie, podobnie jak polski Krzyż Zasługi. Obydwie wersje, realowa i białeńska, dzielą się na trzy klasy i mają charakter bardzo uniwersalny – mogą być przyznawane za bieżącą aktywność i pracę na rzecz państwa. Równoważny cywilnemu Białeńskiemu Krzyżowi Zasługi wojskowy Krzyż Walecznych również posiada swój odpowiednik w realowej Polsce i tak jak on, co już zaznaczyliśmy, posiada tylko jedną klasę, ale może być nadawany wielokrotnie¹¹.

*Polski Krzyż Walecznych z charakterystycznymi okuciami
symbolizującymi wielokrotne nadania*

---

¹⁰ Ciekawy jest brak w tym zestawie Krzyża Brązowego, ale wynika to z faktu, iż Order Powstania Marcowego jest orderem, a nie krzyżem. Tego rodzaju nazewnictwo klas orderów występuje np. w nowym systemie orderowym Księstwa Sarmacji.

¹¹ Pod tym względem przypomina także chociażby niektóre odznaczenia brytyjskie: Victoria Cross, Military Cross, Distinguished Flying Cross i in.

Podział na odmiany brązową, srebrną i złotą zastosowano w przypadku szeregu białeńskich medali, które co do zasady nadawano we wszystkie święta państwowe oraz w innych, „nadzwyczajnych” okolicznościach. Medal „Zasłużony dla Policji” nie jest dziś nadawany zbyt często z uwagi na mniejszą rolę Policji Krajowej we współczesnej Białenii¹². Swego czasu przyznawano go jednak w uznaniu zasług na rzecz obrony bezpieczeństwa, a nawet niepodległości państwa. Medal „Zasłużony dla Sportu” również przyznaje się dziś rzadziej, niż w czasach dawniejszych, kiedy nagradzano nim organizatorów i zwycięzców różnego rodzaju zawodów. Do innych, istniejących do dziś medali cywilnych należą medale „Zasłużony dla Nauki i Kultury”, „Zasłużony dla Polityki Zagranicznej” oraz „Zasłużony dla Rozwoju Regionów”. W pewnym sensie przypominają one odznaki zawodowe nadawane na przykład w Polsce Ludowej i innych krajach demokracji ludowej.

Medale wojskowe związane są ze służbą w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych. Ustawa z 2014 roku przewidziała „ogólny”, choć w praktyce przeznaczony dla żołnierzy Wojsk Lądowych, Medal Sił Zbrojnych, a także równe mu, jednoklasowe Medale: Lotniczy i Marynarki Wojennej. Pod koniec 2017 roku do zestawu odznaczeń wojskowych dodano Medal za Długoletnią Służbę w Policji Krajowej, nadawany jednakże przez Prezydenta na wniosek Prezesa Policji Krajowej.

W listopadzie 2016 roku ustanowiono kolejne odznaczenia: trzyklasowy Medal Konkursowicza, nadawany z tytułu wygranej w odpowiedniej liczbie konkursów był odznaczeniem mającym przyczynić się do wzrostu bieżącej aktywności na polu rozrywki i w swoim czasie należycie spełniał swoją funkcję. Podobnie ma się sprawa z ustanowionym wówczas Medalem świętego Izydora, który miał być nadawany, również w trzech klasach, „osobom charakteryzującym się wyjątkową aktywnością oraz piszącym rzeczowe, wnoszące wiele do tematu posty na forum Republiki Białeńskiej”, czyli w praktyce służył do wynagradzania najbardziej zaangażowanych uczestników bieżących dyskusji. Wprowadzono także trzyklasowy Medal za Aktywność, który nadawano za napisanie odpowiedniej liczby postów (dziś przyznawany jest „za szczególną aktywność” na forum Republiki). Postanowiono zatem

---

¹² W grudniu 2017 roku ustanowiono nawet dwie dodatkowe klasy (Medal Platynowy oraz Medal Irydowy), co w praktyce umożliwiało nagrodzenie wieloletniego Prezesa Policji Krajowej Macieja Kamińskiego. To samo rozwiązanie zastosowano w przypadku Białeńskiego Krzyża Zasługo oraz Medali: „Zasłużony dla Sportu”, „Zasłużony dla Polityki Zagranicznej”, św. Izydora oraz Sił Zbrojnych.

wprowadzić wymierne korzyści za mniej oczywiste zasługi polegające na bieżącym udziale w różnych sferach życia Republiki.

9 kwietnia 2019 roku przyjęto w Parlamencie nową *Ustawę o odznaczeniach cywilnych i wojskowych*. W efekcie wprowadzono szereg zmian, które stanowiły de facto powrót do pierwotnych rozwiązań. Zlikwidowano pierwszą, najwyższą klasę Orderów Budowniczych Republiki i Niepodległości. Zniesiono klasy platynową i irydową w przypadku Bialeńskiego Krzyża Zasługi oraz medali wieloklasowych. Zlikwidowano również dwie najwyższe klasy Orderu Patrona.

Nowa ustawa ustanawiała trzyklasowy Medal Literacki nadawany osobom charakteryzującym się twórczością literacką oraz piszącym rzeczowe, wnoszące wiele do tematu posty na forum Republiki Bialeńskiej. Zniesiono natomiast Medale: Konkursowicza, św. Izydora, a także Medal za Długoletnią Służbę w Policji Krajowej.

Baretki aktualnie obowiązujących bialeńskich orderów i odznaczeń

Warto także zauważyć, że w białeńskiej praktyce z jakichś przyczyn nie wykształcił się co prawda zwyczaj wizualizowania wzorów insygniów orderów i odznaczeń w formie graficznej, natomiast regularnie projektuje się ich baretki, które władze państwowe i administracja forum starają się umieszczać w profilach odznaczonych na forum. Za wyjątkiem państw stowarzyszonych (Carstwo Brodryjskie, Królestwo Hasselandu) w Republice Białeńskiej nie ustanawiano do tej pory odznaczeń lokalnych, co być może zmieni się w najbliższym czasie. Można natomiast wyróżnić kilka charakterystycznych cech białeńskiej tradycji wyróżnień państwowych, której początki związane są z ustanowieniem tytułu Bohatera Dżamahirji:

1. Luźne czerpanie z tradycji realnej Polski (Order Budowniczych Republiki, Białeński Krzyż Zasługi, Krzyż Walecznych) oraz Związku Radzieckiego i innych państw dawnego Bloku Wschodniego (prestiżowy tytuł Bohatera).
2. Unikatowy status Orderu Tytułu Bohatera, który jest jednocześnie orderem i tytułem honorowym.
3. Stosunkowo duży prestiż orderów i odznaczeń, wynikający być może z faktu, iż nie są one tak powszechne, jak folwarki i tytuły szlacheckie, a także z republikańskiego charakteru państwa.
4. Możliwość jednoczesnego posiadania danego orderu lub odznaczenia w jednej tylko klasie, podobnie jak ma to miejsce w realowej Wielkiej Brytanii.
5. Baretki jako stały wyróżnik kawalerów orderów i odznaczeń.
6. Konserwatyzm i przywiązanie do tradycji, o czym świadczy rezygnacja z nowinek wprowadzonych na mocy poprawki z 2017 roku, takich jak dodatkowe klasy orderów i odznaczeń.